

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1662/2019
10.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Грујичић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Електропривреда Србије“, Одсек за техничке услуге Лозница, ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеног против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр. 2684/18 од 18.01.2019. године, у седници већа одржаној дана 10.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр. 2684/18 од 18.01.2019. године, тако што се одбија жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Лозници П1 број 106/17 од 06.09.2018. године.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени ЈП „Електропривреда Србије“, Одсек за техничке услуге Лозница, да тужиоцу АА накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 33.500,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници П1 број 106/17 од 06.09.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан је тужени да јој, на име неисплаћеног дела отпремнине због одласка у пензију, исплати износ од 58.993,19 динара, са законском затезном каматом почев од 18.01.2017. године, па до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 29.512,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење, па до коначне исплате, док је захтев за исплату трошкова парничног поступка преко досуђеног износа од 29.512,00 динара, до траженог износа од 29.600,00 динара, одбијен као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 бр. 2684/18 од 18.01.2019. године, преиначена је првостепена пресуда у усвајајућем делу, тако што је захтев тужиоца за исплату неисплаћене отпремнине у износу од 58.993,19 динара, са

законском затезном каматом почев од 18.01.2017. године, као и захтев за накнаду трошкова поступка у износу од 29.512,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате, одбијен као неоснован.

Против другостепене пресуде, тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14), и нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према образложењу првостепене одлуке, након спроведеног доказног поступка утврђено је да је тужилац био у радном односу све до 29.12.2016. године, када су странке закључиле споразум о престанку радног односа са 30.12.2016. године. Решењем туженог од 17.01.2017. године, тужиоцу је утврђен износ отпремнине од 342.468,00 динара. Међутим, приликом исплате отпремнине, тужени је од утврђеног износа редовне отпремнине на коју тужилац има право, одбио преостали износ зајма (који је тужилац узела од туженог) без њене сагласности и то у ситуацији када је тужени у складу са Протоколом од 11.03.2014. године (а којим су иначе утврђени критеријуми за одређивање висине зајма) био у обавези да услове и начин плаћања зајма одреди на јединствен начин за све запослене у ЕПС-у најкасније до 01.06.2014. године, а што није учињено. При том, првостепени суд је указао и на то да је тужени, односно Надзорни одбор туженог 10.04.2017. године донео Одлуку о отписивању потраживања по основу зајма запосленима код туженог и зависним привредним друштвима услед застарелости наплате у смислу одредбе члана 196. Закона о раду. С обзиром на све претходно наведено, првостепени суд је нашао да тужени није имао основа да умањи отпремнину тужиоца за износ дугованог зајма без њене сагласности, из ког разлога је применом одредбе члана 119. Закона о раду, тужбени захтев тужиоца усвојен и тужени је обавезан на исплату преосталог износа отпремнине наведене ставом првим изреке првостепене одлуке.

Одлучујући о жалби тужиоца, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у целости, са образложењем да првостепени суд није узео у обзир изјаву којом се тужилац сагласила о начину враћања зајма од 12.03.2014. године, као и чињеницу да је споразумом о престанку радног односа од 29.12.2016. године чланом 4. ставом 1. било предвиђено да је запослени сагласан да му се приликом исплате стимулативне накнаде, иста умањи за износ свих доспелих и недоспелих новчаних обавеза које има према послодавцу. Сагласно наведеним актима, према оцени другостепеног суда, тужени је имао право да умањи отпремнину тужиоца из ког разлога је првостепена одлука преиначена и тужбени захтев одбијен као неоснован.

По оцени Врховног касационог суда, погрешно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду.

Наиме, у конкретном случају, ради се о потраживању неисплаћеног дела отпремнине. Отпремнина, по својој природи, представља једну од законом утврђених мера заштите запослених за чијим радом је престала потреба, при чему је право на отпремнину Уставом Републике Србије, чланом 60. ставом 4. дефинисано као неотуђиво право којег се нико не може одрећи. У конкретном случају, није било спорно то да је тужилац дана 12.03.2014. године, туженом дала изјаву којом се обавезала да ће, уколико јој радни однос престане пре истека крајњег рока за отплату зајма, неуплаћени износ зајма вратити приликом престанка радног односа. Међутим, из садржине наведене изјаве, другостепени суд није могао извести закључак да је тужилац дала сагласност да се њена отпремнина умањи за преостали дуг по основу уговора о зајму, с обзиром на то да тако нешто није било изричито предвиђено овом изјавом, већ се истом тужилац обавезала да ће неисплаћени износ зајма вратити приликом престанка радног односа и ништа више од тога.

Такође, чланом 4. Споразума о престанку радног односа од 29.12.2016. године, тужилац је дала сагласност да јој се приликом исплате стимулативне накнаде иста умањи за износ свих доспелих и недоспелих новчаних обавеза које има према послодавцу, али се ова сагласност није односила на умањење отпремнине, с обзиром на то да је овим споразумом стимулативна накнада утврђена у нето износу од 1.850.544,00 динара, док је решењем о исплати отпремнине од 17.01.2017. године, износ отпремнине утврђен на 342.468,00 динара. Код оваквог стања ствари, проистиче право туженог да тужиоцу умањи износ стимулативне накнаде, али не и износ отпремнине. Сходно свему наведеном, тек након исплате отпремнине, послодавац има могућност да од, тужиоца тужбом или на други начин потражује исплату неисплаћеног дела зајма, али ни у ком случају није овлашћен да изврши умањење отпремнине, из разлога што за тако нешто не постоји правни основ.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

С обзиром на то да је тужилац успео у поступку по ревизији, то му у смислу члана 153. и 154. ЗПП припада право на накнаду нужних и одређених трошкова ревизијског поступка. Висина трошкова одмерена је на име награде адвоката за састав ревизије у износу од 12.000,00 динара, као и на име таксе за ревизију у износу од 8.600,00 динара и на име одлуке по ревизији у износу од 12.900,00 динара, укупно 33.500,00 динара, из ког разлога је одлучено као у ставу другом изреке применом одредбе члана 165. став 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић